

УДК 005.21

*Пасічник Ю.В.,
доктор економічних наук, професор,
головний науковий співробітник
відділу соціально-економічного розвитку сільських територій
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»*

ВАГОМІСТЬ БІЗНЕСОВИХ СТРУКТУР У ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ НА РІВНІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Розвиток територіальних громад, зокрема сільських, в складних умовах воєнного часу має певні особливості на відміну від мирного часу. У цьому контексті зауважимо, що всі територіальні громади тепер перебувають у трьох територіальних станах: тимчасово окуповані російським загарбниками, у зоні бойових дій, під контролем української влади без активних бойових дій. Відповідно, функціонування громад здійснюється з врахуванням цих особливостей. Оскільки, завдячуючи зусиллям всього українського народу, зокрема ЗСУ, території поступово переходять під контроль України, виокремимо зазначену роль структур бізнесу на тих територіях, де відносно мирно. Беручи до уваги процеси децентралізації в Україні, де громади поступово отримують все більше адміністративних, фінансових, земельних тощо повноважень щодо власного урядування, актуалізується проблема соціальної складової у їх діяльності. Так, тепер накопичились певні завдання, які потребують як поточного так і стратегічного вирішення. Розпочаті реформи у медицині, освітній галузі, переформатування надання соціальних послуг окремим категоріям населення вимагають відповідної перебудови адміністративних структур місцевого самоврядування та зміни їх функцій. Основою вирішення цих завдань є фінансові ресурси, які в умовах воєнного часу є обмеженими. При вирішенні цих проблем вагому підтримку територіальним громадам надають українські та зарубіжні донори, партнери, спонсори. Зазначимо, що незважаючи на вагому державну фінансову підтримку територіальних громад, в тому числі сільських та селищних, залишаються актуальними низка соціальних питань [рис.1].

Державна фінансова підтримка на розвиток громад та розбудову інфраструктури

Рис. 1. – Державна фінансова підтримка на розвиток громад та розбудову інфраструктури [1].

Водночас, особливий акцент мають відігравати місцеві бізнесові структури, зокрема щодо вирішення соціальних проблем. У цьому контексті їх роль може бути такою.

1. Використовуючи власні або залучені фінансові ресурси збільшити обсяги виробництва, від чого будуть додаткові надходження до бюджету відповідної громади.

2. Реалізація заходів, спрямованих на створення нових робочих місць, що може бути реалізовано із залученням інноваційних ресурсів із відповідними проектами, що також сприятиме додатковому поповненню бюджету громади від сплати податків.

3. На виконання ст. 19 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» де передбачено: «Для підприємств, установ, організацій, у тому числі підприємств, організацій громадських об'єднань осіб з інвалідністю, фізичних осіб, які використовують найману працю, установлюється норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у розмірі 4 відсотки середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік, а якщо працює від 8 до 25 осіб, – у кількості одного робочого місця» бізнесові структури зобов'язані його виконувати, що відповідно вирішує проблеми окремих осіб цієї соціальної групи.

4. Надання благодійної допомоги за рахунок власних коштів у матеріальній, фінансовій або іншій формах особам, які потребують такої допомоги. Особливо це актуально для осіб, які переселились із інших територій, які перебувають під окупацією, або де є суттєва небезпека для життя.

5. Сприяння у закупівлі продуктів харчового походження у домогосподарств, які можуть надати надлишки такої продукції для подальшої переробки. Така взаємовиручка вигідна як бізнесовим структурам, так і домогосподарствам, оскільки проносить вигоду для всієї територіальної громади.

Запропоновані напрями активізації бізнесових структур щодо вирішення проблем сільських територіальних громад соціального спрямування є вагомим підтримкою для всієї територіальної громади

Список використаних джерел

1. Онищук І. . Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2022 рік.. (шведсько-український Проект «Підтримка децентралізації в Україні», SALAR International), URL: <https://decentralization.gov.ua/news/16105>.

2. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні. Закон України. Документ 875-ХІІ, чинний, поточна редакція від 06.11.2022, підстава - 2682-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>

УДК 338.1

Підоричева І.Ю.

*доктор економічних наук, завідувач сектору
проблем інноваційно-інвестиційного розвитку промисловості*

Ляшенко В.І.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу проблем регуляторної політики
і розвитку підприємництва ІЕП НАН України*

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ СЕКТОР ЯК ОСНОВА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ*

Внаслідок повномасштабної воєнної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої 24 лютого 2022 р., українська економіка

---

* Тези підготовлено в рамках виконання науково-дослідного проекту «Механізми структурної трансформації підприємницького сектору України на засадах резильєнтного розвитку економіки» ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України».